

Toespraak Filip Verstraete

Beste vrienden allemaal,

Welkom op het feest voor de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal.

Wij, Fevlado, VGTC, DAF en Helga Stevens zijn heel bij dat jullie vandaag met zovelen naar het Vlaams Parlement en de receptie gekomen zijn. Het doet ons ook goed om te zien dat ook de kinderen van de partij zijn. De meesten van jullie weten reeds dat wij als groep rond de erkenning van VGT en dit feest samengewerkt hebben. Ook bij het lobbywerk en de opvolging rond de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal hebben de verschillende organisaties samengewerkt.

Allemaal dromen we al heel lang van de erkenning van Vlaamse Gebarentaal. Wij herinneren ons nog goed dat het vroeger onhaalbaar, onbespreekbaar was. Wij waren zo jaloers op andere landen. Zelfs in Wallonië werd de Frans-Belgische Gebarentaal al in 2003 erkend. Maar nu is het in Vlaanderen ook werkelijkheid geworden ! Het is geen droom meer !

Vandaag maken we één van de meest belangrijke momenten van de Vlaamse dovengeschiedenis mee. We mogen met veel fierheid de datum 26 april 2006 als belangrijke dag in onze geschiedenis opnemen, namelijk de dag waarop onze taal erkend werd. Wij kunnen het later aan onze kleinkinderen en achterkleinkinderen met veel fierheid vertellen.

Erkenning VGT ! Een belangrijke gebeurtenis en belangrijk feest... waarom ?

Het belangrijkste resultaat dat we behalen met de erkenning van VGT is dat het Vlaams Parlement en de Vlaamse overheid aanvaarden dat de Vlaamse Gebarentaal een volwaardige taal is. Ze respecteren hiermee dat dit de taal is van dove mensen, gebarentaalgebruikers en hun omgeving. Hieruit volgt dat onze cultuur en leefwereld aanvaard wordt door de overheid. Door onze taal te respecteren, krijgen we ook respect voor onze culturele identiteit.

In onze huidige maatschappij bestaan er nog veel misverstanden en vooroordelen rond gebarentaal. Dove mensen worden ook nog veel te vaak gediscrimineerd. Dankzij de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal geeft de overheid een duidelijk signaal aan de maatschappij. Hierdoor hopen we dat er zich in de toekomst minder misverstanden zullen voordoen en dat dove personen minder het slachtoffer van discriminatie zullen zijn.

Korte geschiedenis - Welke weg legden we af?

Reeds in 1997 organiseerde Fevlado onder impuls van haar leden een nationaal congres omtrent de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal.

De Dovengemeenschap, academische wereld, culturele sector en enkele politici in Vlaanderen bleven 9 jaar lang strijden voor deze erkenning.

Rond 1997-1998 gingen we op zoek naar de juridische mogelijkheden om de erkenning van VGT te behalen, maar dit bleek toen niet mogelijk. Er werd ons gezegd dat het onhaalbaar, moeilijk en ingewikkeld was, maar wij gaven natuurlijk nooit op.

Twee jaar later, dus in 1999 werd de resolutie betreffende de problematiek van personen met een auditieve handicap goedgekeurd. In één van de adviespunten vraagt de overheid om de gebarentaal als taal van doven te erkennen. Deze resolutie werd voorbereid en ingediend door Vlaams Parlements lid mevrouw Veerle Heeren en vroeger ondervoorzitter van het Vlaams Parlement Marc Olivier, in samenwerking met Fevlado en andere organisaties.

De verschillende punten die opgenomen zijn in deze resolutie werden door een werkgroep, opgericht door de overheid, opgevolgd maar er werden geen resultaten geboekt met betrekking tot de erkenning van VGT.

Verschillende organisaties waaronder Fevlado en het Vlaams Gebarentaal Centrum maar ook individuele dove personen hebben ondertussen hun steentje bijgedragen tot de bewustmaking van de maatschappij. Hierdoor werd de brede maatschappij maar ook de politieke wereld zich meer en meer bewust van wat gebarentaal betekent in het leven van dove mensen.

Deze bewustwording in de maatschappij kunnen we merken aan wat we de impliciete erkenning van de Vlaamse Gebarentaal noemen. Zo worden er bijvoorbeeld tolkuren gesubsidiëerd door de minister van Welzijn en minister van Onderwijs. Sommige diensten zijn via gebarentaal toegankelijk voor doven, overheidsinstanties betalen tolken voor festivals, congressen en vergaderingen. Sommige dovenscholen gebruiken ook Vlaamse Gebarentaal in hun onderwijs aan dove kinderen. Dit is een positieve evolutie.

Vóór de Vlaamse verkiezingen in 2004 nam Fevlado contact op met alle democratische Vlaamse partijen met de vraag hoe zij tegenover de erkenning van VGT staan. Elke partij reageerde positief en wij voelden op dat moment dat het politieke klimaat goed zat, dat er een kans zou komen...

Vandaag hebben jullie in het parlement Helga Stevens aan het werk gezien. In 2004 nam zij de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal op in haar verkiezingsprogramma.

De erkenning van VGT is zo op de politieke agenda geplaatst door de aanwezigheid van de eerste Dove volksvertegenwoordiger in het Vlaams Parlement.

Eind dat jaar lanceerde het Doof Actie Front (DAF), onder leiding van Maartje De Meulder, het verzoekschrift dat door 71.330 personen werd ondertekend, in minder dan vier maanden tijd. Deze petitie was daardoor met voorsprong de meest succesvolle in de geschiedenis van het Vlaams Parlement. De kracht van dit verzoekschrift komt echter niet enkel door het grote aantal ondertekenaars (meer dan tien keer het aantal Dove VGT-gebruikers) maar ook door de brede maatschappelijke steun uit de academische, culturele, politieke en onderwijskundige wereld.

De petitie vroeg aan het Vlaams Parlement om de Vlaamse Gebarentaal te erkennen. Helga Stevens nam logischerwijze deze vraag ter harte door een voorstel van decreet uit te werken in nauw overleg met de Dovengemeenschap. Het is allemaal op een goed moment.

Samen met Veerle Heeren, Dany Vandenbossche, Anne Marie Hoebeke en Bart Caron diende zij het voorstel van decreet rond de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal in, deze werd door de commissie Cultuur, Jeugd, Sport en Media unaniem goedgekeurd. Vandaag heeft het Vlaams Parlement over dit voorstel van decreet gestemd. Een historisch moment voor de Vlaamse Dovengemeenschap, die naar aanleiding van de erkenning van hun taal 2006 uitroept tot feestjaar.

Wat betekent de erkenning van VGT?

In het decreet dat vandaag werd goedgekeurd werden drie verschillende punten duidelijk opgenomen :

- de symbolische culturele erkenning van de taal
- subsidies voor een privaat opgericht kennis- en coördinatiecentrum. Dit centrum heeft verschillende doelstellingen :
 - het ontwikkelen van leermiddelen met het oog op het onderwijzen van VGT.
 - bijdragen tot de verdere ontwikkeling van de Vlaamse Gebarentaal en die ontwikkeling ondersteunen.
 - bijdragen tot de kennis van de Vlaamse Gebarentaal door eigen wetenschappelijk onderzoek en door het coördineren, stimuleren en ondersteunen van wetenschappelijk onderzoek terzake.
 - aanspreek- en contactpunt zijn voor binnenlandse en buitenlandse betrokkenen en belangstellenden
- subsidies voor een nieuw opgericht beleidsadviserende adviescommissie voor de Vlaamse Gebarentaal. Deze commissie kan op verzoek van het parlement, de regering of op eigen initiatief, advies uitbrengen over allerlei initiatieven, zoals voorstellen van decreet van beslissingen en ontwerpen van beslissing van de Vlaamse Regering. Daarnaast kan ze ook eigen voorstellen uitwerken.

Wij hopen uiteraard dat deze zaken zullen leiden tot concrete verbeteringen en veranderingen in de toekomst.

Bedankingen

Nu is het tijd om onze dank te tonen. Maar aan wie? Eigenlijk aan iedereen hier aanwezig, de hele Dovengemeenschap voor een jarenlange strijd. De Dovengemeenschap heeft aangetoond dat zij een taal heeft waar ze trots op is en daarom staan we vandaag hier.

In het bijzonder moeten we Vlaams parlements lid Helga Stevens bedanken. Zij is de kracht achter het decreet rond de erkenning VGT, dat vandaag goedgekeurd is. Zij heeft hier heel wat tijd en energie ingestoken. Dankzij haar is de lange weg van het lobbyen voor de erkenning van VGT, veel korter geworden. Helga, proficiat en heel erg bedankt !

Ook een welgemeende dankjewel aan de vier andere parlementsleden (Veerle Heeren, Dany Vandebossche, Anne Marie Hoebeke en Bart Caron) en hun partijen, die dit gesteund hebben.

Ook alle Vlaamse parlementsleden en Vlaamse ministers die vandaag positief stemden voor deze erkenning verdienen een bedanking. De minister van Cultuur, Bert Anciaux, mogen wij hierin zeker niet vergeten. Hij neemt het nieuwe decreet en ook de erkenning van de VGT onder zijn bevoegdheid.

Ik vertelde al over het grote succes van de petitie die opgestart werd door DAF. Voor hun inzet en volhardingsvermogen willen wij hen hartelijk bedanken.

Het Vlaams Gebarentaalcentrum ijvert reeds jarenlang voor de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal. Dankzij onderzoek zorgden zij ervoor dat de Dovengemeenschap hun eis om de erkenning ook konden waarmaken met wetenschappelijke bewijzen. Bedankt.

En Fevlado. Hier wil ik, als voorzitter van Fevlado, alle medewerkers, bestuursleden, experts, gebarentaallesgevers en vrijwilligers hartelijk bedanken. Hierbij vergeet ik zeker de oude bestuursleden en medewerkers niet. Zij hebben de weg naar de erkenning door hun vroegere werk voorbereid en mee mogelijk gemaakt.

Zoals ik al bij het begin zei, willen wij zeker alle Dove personen in Vlaanderen en het buitenland bedanken omdat zij trots zijn op hun taal en die met fierheid ook tonen. Dankzij jullie hebben wij de kracht gehad om de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal te bereiken.

Slotwoord

Nu is het tijd om te vieren en daarna kunnen we kijken naar de toekomst.

Dankzij de erkenning VGT mogen we ons aan heel wat werk verwachten en daaraan gekoppeld ook nieuwe resultaten. We hopen dan ook dat we nog vaak samen kunnen komen om feest te vieren.

Wij bieden jullie nu een drankje aan en straks kunnen jullie genieten van toneelopvoeringen en filmvoorstellingen georganiseerd door Jong-Fevlado.

Veel plezier,

Filip Verstraete

Voorzitter Fevlado vzw